

Тѣхъ ги цвѣтна пролѣтъ праща съ писъмце до тази тукъ; въ него пише тя, отдавна че е трѣгнала отъ югъ.

Маргаритното кокиче — думитѣ сж въ туй писмо, слънцето съ зарици ясни писало ги е само.

Модрооки теменужки запетайкитѣ сж тамъ; удивителна на края мъдри се божурѣтъ самъ.

Подписъ му е росенъ здравецъ, розата му е печатъ... Отъ писмото дѣха младостъ, вѣе нѣженъ ароматъ.

Пенчо П. Славейковъ

ПРОЛЪТЪ

Пролѣтъ цвѣтна пакъ наметна пѣстъръ губер надъ полята; по поляни съ злакъ залѣни весело пасатъ стадата.

Изъ усойни птички пойни вече поправятъ си гнѣздата, кукувици, ластовици волно хвъркатъ въ небесата.

Пеперуди като луди затрепѣха изъ простора. По полята изъ нивята трудятъ се неспирно хора.

Рой пчелици и мушици забрѣмчаха по цвѣтята, славей чуденъ, ранобуденъ кърши пѣсни изъ гората.

Вѣтъръ вѣе и люлѣ нацвѣтели китни клопи и размѣта изъ полята цвѣтоветѣ, що орони.

Илия Желевъ

ОПИЯНЕНИЕТО ОТЪ ЗЕМЯТА

Една тежка рѣжа се стовари върху рамото на Никола, задрѣмалъ самъ-саминъ на една маса въ кръчмата. Той се събуди, прозина се и вдигна съненъ погледъ къмъ надвесения надъ него кръчмаръ.

— Ще затварямъ. Ще вървя на работа. Всички работятъ. Ти нѣма ли да отидешъ да орешъ? Безъ работа нѣма пари, нѣма пиене.

При тѣзи думи на кръчмаря Никола сякашъ се разсъни. Отъ спането бѣше и изтрезнѣлъ. Той се вгледа въ ухиленото, червендалесто и затлѣстѣло лице на кръчмаря. Това лице, съ кръвясали очи и синкави възглавнички подъ тѣхъ, синьо-червенъ безформенъ носъ, вълчи челюсти и свинска гуша — му се видѣ тѣй отвратително.

Никола стана и излѣзе. Мека, пролѣтна топлота го лѣхна въ лицето и го ободри още повече. Той се спрѣ за мигъ. Въ друга кръчма не му се влизаше. Па и всички кръчми бѣха затворени, защото въ полето кипѣше усилена пролѣтна работа. Съ колебливи стѣпки той трѣгна за дома си. Притвори внимателно вратията и се запѣти за обора. Страхуваше се да отиде въ кѣщи, защото тамъ го чакаха натякванията и кавгитѣ на жена му, загдето пие и работа не похваща. На прага на празния

оборъ той се спрѣ изненаданъ. Кой бѣше изкаралъ воловетѣ и кѣде бѣха тѣ? После погледѣтъ му затѣрси нѣщо изъ двора и попадна на онова мѣсто, кѣдето стоеше плугътъ. Чудно! — и него нѣмаше.

Никола се замисли за мигъ, съти се за нѣщо и бързо трѣгна къмъ кѣщи. Тамъ намѣри само дветѣ си по-малки деца. Щомъ го видѣха, тѣ се сгушиха страхливо въ единъ жгълъ, смѣтайки го пакъ за пиянъ. Едва сега Никола разбра, че жена му е отишла да оре. Ядоса се. Тя да оре! Ще я научи той нея, какъ смѣе да го срами!

Той закрачи бързо къмъ полето. Тая пролѣтъ Никола не бѣше излизалъ вѣнъ отъ селото. Топлия слънчевъ день го погали съ нѣжнитѣ си рѣце и стопи постепенно гнѣва му. Отъ едната страна на пѣтя, по който вървѣше, се стелѣше свежия зеленъ килимъ на поникналитѣ ниви, а отъ другата — чернитѣ рохкави угари, трѣпнещи въ очакване да поематъ посѣтитѣ семена. Въ висинитѣ пѣеше чучулига. Надъ полето се издигаха синкави, влажни изпарения.

Никола пое съ пълни гърди пролѣтната свежестъ. Нѣкакво отколе некусвано опиянение го завладѣ, нѣкаква невидима сила все

Правичката да си кажа, май съмъ попрехвърлилъ. Леле, вино тригодишно и ракия върла!

ПИЯНЪ ДѢДО

Азъ пѣкъ малко ще полегна тука въвъ бѣзака. Който иска, да си ходи, азъ ще чакамъ тука.

Улицата се огъва, клати се полето, като синя шатра въ буря се люлѣй небето.

Тукъ-тамъ срѣщатъ ме дувари, чукамъ ги съ главата — като идатъ башъ възъ мене, кривъ ли съмъ, бе братя?

Хей, вържете си, бе хора, лудитѣ дувари: ще се срине нѣкой, — после хичъ не отговарямъ!

И ще гледамъ: както тичатъ кѣщи и градини, все и нашата махлица презъ тука ще мине.

Все ще мога да позная моята кѣщурка и на прага мойта баба съ писаната хурка.

Тукъ е меко, хладничко е, весело се чака. Кой ще трѣгне пѣтъ да бѣхти, щомъ си има цака?

Асенъ Разцвѣтниковъ

БАБА ЯНА ПИЯНА

Пустата му баба Яна трѣгнала е пакъ пияна, върви, клати се и пѣе, плаче, вика и се смѣе.

Ту се лошне, ту препъне, ту гъркулне и обърне, съ мжка бавно ще полази, въ локва мръсна ще нагази.

Пие вино и ракия всѣки день при бай Илия, всичко, всичко тя продаде, изпи, прѣсна и изяде.

Петъръ А. Петровъ

А следъ нея рой хлапаци хвърлятъ сопи и калпаци, удрятъ, дрънкатъ тенекя, дигатъ шумъ и оледия!...

Ала пуста баба Яна, нали си е все пияна, туй я никакъ не смущава, нито съ нѣщо пѣкъ задѣва.

повече и повече го теглѣше къмъ полето. Той ускори още повече крачкитѣ си.

— Хе-ей, кѣде си забързалъ? Тѣй не се прави разходка. Работата ти и безъ тебе се върши, — подкачи го нѣкой.

Никола не се обърна, но той почувствува върху себе си парещия погледъ на този присмѣхулко. Заби срамежливо погледѣ въ земята. Ехе-е, ще видимъ, само той ли знае да оре.

Току предъ тѣхната нива Никола вдигна очи и се спрѣ, покъртенъ отъ онова, което видѣ. Жена му орѣше, а детето му, Милчо, препѣвайки се напредъ, водѣше воловетѣ. Опитното му око на орачъ веднага долови, какъ не-срѣчно жена му управляваше дръжката на ралото съ слабата си рѣжа, какъ ралото лѣкатушеше, какъ воловетѣ лениво вървѣха.

Никола се спустна стремително.

— Дай на мене! — рече той и пое дръжката на ралото отъ рѣжката на жена си. — Милчо, заметни воловетѣ!

Здравата рѣжа укрепи дръжката на ралото, палешникътъ задѣлба ровката земя, воловетѣ, щомъ чуха гласа на своя стопанинъ, забързаха бодро. Задъ орача се проточи дълбока, права бразда.

Милчо и майка му се спрѣха всрѣдъ нивата като замаени. Съ-

нуваха ли тѣ, или това бѣше истина?

Когато орачѣтъ обърна воловетѣ и се изравни съ тѣхъ, каза възхитенъ:

— Ехъ, че хубаво се оре!

Тѣ трѣгнаха редомъ съ него. На края орачѣтъ се изправи. Ситни капки потъ лѣщѣха по челото му. Той съблѣче връхната си дреха.

— Боленъ бѣхъ досега, боленъ, — каза той и погледна съ доволство по правата бразда. — Тая кръчма бѣше ми изпила ума. Проклетъ да съмъ, ако стѣпя вече тамъ! — и хвана отново дръжката на ралото.

— А вие, — продължи следъ малко той, като видѣ, че трѣгватъ пакъ край него — идете си! Ти си гледай домашната работа, а Милчо следъ обѣдъ да отиде на училище.

Майка и синъ се спогледаха и спрѣха. Радостъ бликна въ гърдитѣ на майката. Искаше ѝ се да се затича, да хване рѣжката на орача и я цѣлуе — но се въздържа.

И Милчо не по-малко се радваше. Много, много отдавна той не бѣше чувалъ баща си да говори трезво, тѣй сладко.

После тѣ се обърнаха и закрачиха радостно къмъ село.

Петъръ Д. Ивановъ